

Pavol Frič - Fakulta sociálních věd UK
Martin Vávra – Sociologický ústav AVČR

PŘEDSTAVENÍ VÝSLEDKŮ ANALÝZY INDIVIDUÁLNÍHO DÁRCOVSTVÍ V NNO

**Prezentace na zasedání Rady vlády pro
nestátní neziskové organizace**

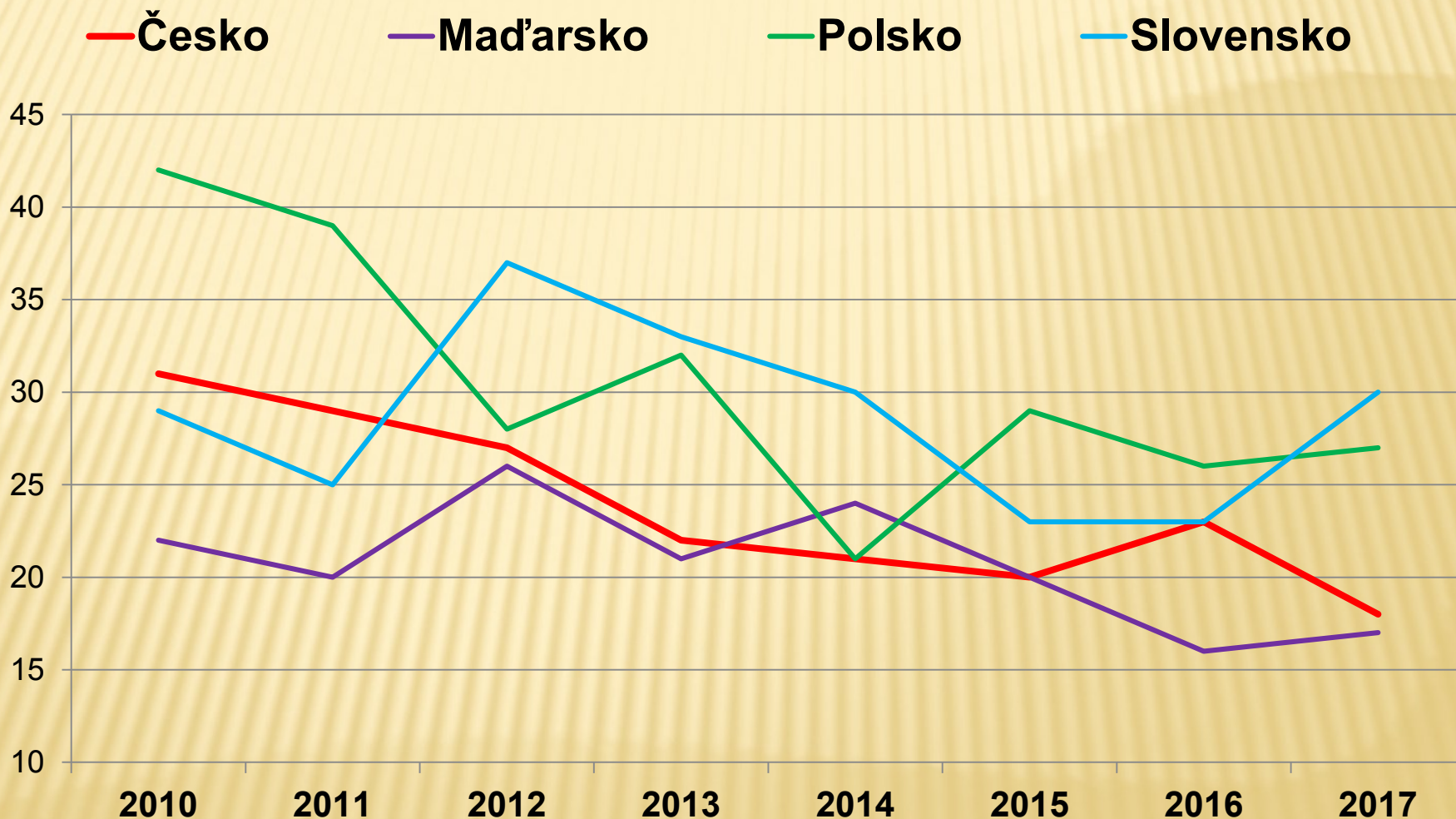
Úřad vlády ČR, dne 3. 10. 2017

ZÁKLADNÍ TRENDY

Počet:

- zaměstnanců v NNO **stoupá!**
- dobrovolníků v NNO je **stabilní**
- členů NNO **klesá**
- individuálních dárců NNO **klesá**

VÝVOJ PODÍLU INDIVIDUÁLNÍCH DÁRCŮ

Zdroj: GALLUP World Giving
Index

CÍLE VÝZKUMU

Jak je na tom individuální dárcovství v NNO?

Jak může přispět legislativní iniciativa ke zlepšení podmínek pro individuální dárcovství ?

Studie = na získaných datech popisuje praxi (význam, rozsah, strukturu, dynamiku, techniky a kvalitu) a potenciál využívání tohoto zdroje v českých NNO

METODOLOGIE VÝZKUMU NNO

- ✗ Sběr dat proběhl **on-line**, v termínu 15. 3. až 26. 4. 2017.
- ✗ Prostřednictvím RVNNO byly **osloveny střešní organizace** neziskového sektoru s žádostí o distribuci dotazníku. Pro šíření odkazu na dotazník byly využity i krajské úřady.
- ✗ Počet organizací, které byly s žádostí o vyplnění osloveny, nelze kvůli metodě výběru a oslovování přesně určit,
- ✗ Jako spodní mez počtu lze na základě údajů RVNNO odhadnout přibližně **1 500 oslovených subjektů**, pravděpodobně jich ovšem bylo více.
- ✗ Údaje byly získány od **507 organizací**.
- ✗ Z nich **272 (54 %)** organizací uvedlo, že v roce 2016 využívaly jako zdroj svého financování individuální dárcovství.

STRUKTURA VÝBĚROVÉHO VZORKU NNO

Struktura dle oblasti působení NNO

	Počet	Podíl (v %)
Sociální služby (např. pomoc starým či postiženým, krizové centrum apod.)	173	34,1
Sport (sportovní kluby a organizace)	110	21,7
Jiná oblast podobná výše zmíněným	74	14,6
Mládež (Junák, Pionýr apod.)	23	4,5
Vzdělávání a výzkum (včetně sdružení rodičů a přátel školy, školní rady...)	17	3,4
Životní prostředí, práva zvířat	17	3,4
Zdravotní služby (např. rehabilitační zařízení, hospic, Červený kříž apod.)	15	3,0
Kultura (pěvecké, taneční, hudební soubory, okrasné kroužky, ochrana památek, architektura, podpora literatury,	12	2,4
Tradiční zájmová činnost (myšlivci, rybáři, zahrádkáři, pěstitelé, včelaři, chovatelé a pod.)	12	2,4
Podpora dobrovolnictví, občanské společnosti a organizace zprostředkující dobročinnost	12	2,4
Humanitární pomoc	10	2,0

ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ

Role individuálního dárcovství (ID)

ZDROJOVÝ MIX NNO

Podíl individuálního dárcovství ve zdrojovém mixu NNO je malý a téměř polovina organizací ho nevyužívá

- 46 % NNO vůbec ID nevyužívá
- 46 % NNO získává z ID méně než 26% svých příjmů
- 44 % NNO = převažují příjmy z veřejných rozpočtů

ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ

Postoje NNO k ID

Naprostá většina NNO hodnotí význam ID pro jejich financování pozitivně

Hypotéza: v případě vhodnějších (legislativních) podmínek by NNO tento zdroj využívaly více.

Vliv faktoru kultivace okruhu dárců

Čím více kultivace okruhu dárců, tím více získaných prostředků z ID

ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ

Dary

Dárci s hodnotou daru mezi 1000 Kč a 2000 Kč představují jádrovou skupinu dárců

Na tuto skupinu by měly cílit legislativní intervence!

62 % NNO uvedlo, že nejčastější hodnota finančních darů, které dostávají, dosahuje maximálně 2000Kč

Kumulativní roční částka 2000Kč je zároveň typická jak pro krátkodobé, tak pro dlouhodobé dárce

Profil okruhu dárců NNO

- **Velikost** dárcovských okruhů je převážně velmi **malá**.
- **Struktura** má pyramidální tvar, ale signalizuje **deficit středně velkých dárců**.
- **Intenzitu** individuálního dárcovství charakterizuje **převaha drobných dárců**.
- **Frekvence** dávání darů je spíše **nepravidelná**.
- **Stabilitu** okruhu dárců podlamuje **převaha krátkodobých dárců**.

Nejkvalitnějším okruhem, v němž převládají pravidelní a dlouhodobí dárci se vyznačuje jen jedna desetina NNO.

Nejméně kvalitním okruhem dárců, kde dominují nepravidelní a krátkodobí dárci, se vyznačují až tři pětiny NNO.

Vliv profesionalizace – orientace na drobné dárcovství

Kvalita okruhu dárců NNO

Profesionalizace organizace	Dárcovství	
	má pravidelné	má dlouhodobé
nízká	33,3%	77,6%
střední	48,9%	74,2%
vysoká	82,2%	94,1%

Typ organizace	Dárcovství	
	má pravidelné	má dlouhodobé
Volnočasové organizace	22,8%	77,2%
Servisní organizace	66,2%	83,9%
Advokační organizace	71,4%	89,3%
Ostatní	67,6%	81,8%

Šíře okruhu členů	Dárcovství	
	má pravidelné	má dlouhodobé
žádní	68,8%	87,0%
malý okruh	62,3%	75,8%
střední okruh	45,6%	78,9%
velký okruh	34,1%	86,4%

- S čím souvisí vyšší podíl pravidelných a dlouhodobých dárců organizace
 - Pravidelné i dlouhodobé dárce mají spíše profesionalizované organizace
 - Pravidelné i dlouhodobé dárce využívají nejčastěji advokační organizace společně s organizacemi servisními
 - Čím méně má organizace členů, tím spíše využívá pravidelné dárce.

ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ

Práce s okruhem dárců

V kultivaci okruhu svých dárců mají NNO značné rezervy.

NNO dávají spíše přednost monologické komunikaci (zasílání děkovných dopisů a e-mailů) a distanční formě (zasílání informací a upomínkových předmětů) komunikace, které neotevírají prostor pro občanskou participaci dárců.

Míra profesionalizace NNO nemá na preference monologických a distančních forem komunikace významný vliv.

ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ

Závěr

Individuální dárcovství bude pravděpodobně ještě dlouho zůstat v pozici doplňkového zdroje ve srovnání s prostředky, které NNO získávají z veřejných zdrojů, nebo z vlastní činnosti.

Dynamika vývoje okruhu dárců v posledním období ukazuje, že individuální dárcovství může mít u nás velký

Hlavní vzkaz, který přes výzkum NNO k veřejné správě vyslaly je, že si přejí rozvoj individuálního dárcovství, snaží se ho samy rozvíjet, rozšiřovat a zkvalitňovat okruhy svých dárců, ale narážejí na překážky, které nedokáže překonat ani zvýšená míra jejich profesionalizace.